

Fet (així): variació vocàlica i consonàntica

(ALDC, IX, F 2. Fet així)

En aquest mapa i comentari ens ocupem de dos fenòmens fonètics: el tractament de la vocal de *fet* i l'eventual sonorització de la dental final per fonosintaxi, que hem indicat al mapa amb un asterisc.

El llat. FACTU, per relaxació de la [k] implosiva i posterior pas a iod, va passar a FAITU; aquesta iod va afectar la *a* i va tancar-la un grau en [ɛ], *f[ɛj]t*, estadi mantingut així en algun parlar ribagorçà (106), a partir del qual, continuant la influència de la iod, **1** s'ha monoftongat [ɛj] en [ɛ]

(*f[ɛ]t*); **2** s'ha tancat [ɛj] en [ej] (*f[ej]t*) (var. *f[ej]* 100, *f[ej]* 7), o **3** [ɛj] s'ha monoftongat en [e] (*f[e]t*) (var. aragonesitzant, *feto* 87, 94).

Pel que fa a la sonorització de *-t* final (*fed així*, *fed aixina*), pròpia d'alguns parlars valencians, veg. mapa 1561 i, respecte a la variació de *així*, veg. PALDC, VIII, mapa 1178. Només és normativa la pronúncia sorda de la dental davant mot començat en vocal (PEOLC Fonètica, pàg. 20), així com l'articulació de la [e] tancada.

